

Glas is magisch

Na een wandeling door De Nieuwe Dordtse Biesbosch is een witte stip tegen het donkere groen een mooi oriëntatiepunt om de Oude Veerweg terug te bereiken. Dichterbij blijkt die stip een woning met atelier te zijn. Niet zomaar een werkplek, maar een die veel onverwachte doorzichtige schatten herbergt.

Geraakt door glas

Die schatten zijn de kunstzinnige uitingen van Marijk Renia. Marijk, in 1955 geboren in Leiden, werkte aanvankelijk in steen en brons. In 2012 werd zij tijdens enkele werkplaatsactiviteiten in Tilburg geraakt en uitgedaagd door de bewerking van het magische glas. Zij bouwde haar beeldhouwatelier radicaal om in een ruime glasbewerkingswerkplaats.

Hoewel ze zelf zegt wat chaotisch te zijn, valt bij binnenkomst juist de ordelijkheid op van haar atelier in boswachterij De Elzen. Basismateriaal en gereedschap zijn systematisch gerangschikt en opgeborgen. "Heel noodzakelijk" vindt Marijk. Alles staat op kleur gesorteerd. Stalen in displays, met de verschillende kleurstadia van glas voor en na een verblijf in de oven, geven op zich al kleur aan haar werkplaats aan de Oude Veerweg.

Water en waterleven

Kleur ziet zij ook buiten in de natuur. Vanuit haar atelier kijkt zij over het Nationaal Park de Nieuwe Dordtse Biesbosch. Dit nog jonge park is haar inspiratiebron. Het water en het leven daarin intrigeren haar en doen haar telkens weer verbaasd staan. De fascinatie voor die nabije open natuur probeert zij in de beslotenheid en stilte van haar atelier in glas te vangen.

Samensmelten

In haar werk maakt Marijk gebruik van verschillende technieken. Glasfusing, het samensmelten, is zo'n vaardigheid. In de basis is het een tweedimensionale techniek. Uit glasplaten worden stukken gesneden die in het platte vlak over en naast elkaar worden gelegd. Hiervoor gebruikt Marijk het Amerikaanse 'Bullseye-glas'. Dit is in de vorm van platen, blokken, strips, staven en poeders, speciaal ontwikkeld voor toepassing in kunst en architectuur. Het eigenlijke versmelten gebeurt in een oven. Daar wordt de temperatuur in stappen tot een kleine 700 °C. gebracht. Dat leest als eenvoudig werk, maar er komt veel bij kijken. Al het te samensmelten glas dient een gelijke uitzettingscoëfficiënt te hebben. Klopt dat niet dan kan het object tijdens het afkoelen breken of soms later toch nog springen. Glas is niet alleen magisch, maar ook erg gevoelig voor temperatuurschommelingen.

Inzakken en draperen

Marijk was met haar beeldhouwwerk de driedimensionale vormgeving vertrouwd. Dat miste zij eerder in haar glasobjecten. Marijke werkt daarom nu ook in de driedimensionale techniek zoals 'slumping', het laten inzakken in een open mal. Daarnaast past zij ook het 'draping' toe. Het over een mal draperen en laten uitzakken van glas. Oude technieken die al bij de Oud-Egyptenaren en de Romeinen bekend waren. In de vorige eeuw is daarvoor opnieuw belangstelling ontstaan. In de kunstwereld neemt het nu naast andere technieken een belangrijke plaats in. Mallen zijn in allerlei vormen en materialen te koop, maar Marijk maakt haar eigen mallen van samengesteld gips om er haar eigen vorm aan te geven.

Gieten

Momenteel is Marijk druk met het gieten van glas in een gesloten mal. Het z.g. 'glascasting'. Alleen al het maken van de basisvorm in boetseerwas en het daarna vormen van de gesloten gipsen mal is nauwkeurig, tijdrovend en vaak letterlijk zwaar werk. Ook komt er door de reacties van het glas op de temperatuur, veel rekenwerk bij kijken.

Eenmaal in de oven geplaatst vloeit via een aardewerk reservoir het rond 880 °C. smeltende glas langzaam in de mal. Nadat de oven trapsgewijs is afgekoeld, is het Marijks taak om de gipsen mal stukje bij beetje af te breken zonder natuurlijk het glazen kunstobject te beschadigen.

Ocean, Deep circle, Delicate blue en Tasty reef

zijn namen van glaskunstseries waarin Marijk vorm geeft aan haar inspiratie. Zij resulteren in prachtige glaskunstseries van fijne, fragiele structuren, zoals 'Ocean' en 'Deep circle', verzonken cirkels waarin de natuur gestold is weergegeven. Kunstwerken die vaak samengesteld zijn uit losse onderdelen in mooie harmoniserende kleuren.

Met haar giettechniek 'glascasting' zit Marijk nu in het meer robuuste werk. Uit de weggehakte gipsmallen komen half doorzichtige zware objecten van massief glas tevoorschijn. Grillige sculpturen in de series Delicate Blue en Tasty reef met ineen vloeiende kleuren, zoals in de betoverende onderwaterwereld van plassen en watergangen in De Nieuwe Dordtse Biesbosch.

Expo's

Belangstellenden zijn welkom in haar atelier. Om echter haar ontwerp- en intensieve werkprocessen niet te storen stelt Marijk haar werkplaats alleen open op afspraak. Haar webpagina www.renia.eu geeft alle informatie. Enig werk van deze glaskunstenaar staat op voorraad bij de Dordtse 'Galerie Wijnstraat' van Aart de Bruin.

Marijk exposeert regelmatig in ons land. Haar webpagina vertelt echter dat haar werken ook ruimte kregen in België, Duitsland en Zweden. Eerder stonden er deze zomer verschillende tentoonstellingen gepland. Helaas zijn ze door de coronamaatregelen niet doorgedaan of uitgesteld. Mogelijk dat vanaf 4 juni tot 27 september wel de voorgenomen expositie doorgaat in het Geldersche Zelhem. Daar in 'Galerie De Hulenhof' is Marijke een vertrouwde kunstenaar. Daar én in haar werkplaats komt de betoverde glaswereld aan het licht. In dat licht zal de bezoeker Marijks uitspraak bevestigen: "*Glas is magisch*".

■

Paul Seesink (Dordtse Rotterdammer) www.seesinkweb.nl
Foto's © Marian Vermeeren

Gepubliceerd in de Dordtse wijkkrant De *nieuwe* Dubbeldammer, 2020-07-08 jaargang 25 - nummer 3, pagina 5.